ΣΧΟΛΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΧΡΕΟΥΣ

Της

ΝΙΚΟΛΙΝΑΣ ΠΑΝΤΕΛΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (LLM)

2016

ΣΧΟΛΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΧΡΕΟΥΣ

Της

ΝΙΚΟΛΙΝΑΣ ΠΑΝΤΕΛΗ

Υποβληθείσα στη Σχολή Νομικής και Κοινωνικών Επιστημών σε μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων για την απόκτηση του Πτυχίου LLM

(Απρίλιος 2016)

Copyright © Νικολίνα Παντελή, 2016

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Σελίδα εκ προθέσεως κενή

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΧΡΕΟΥΣ

Διπλωματική Εργασία

Επιβλέπων Καθηγητής

Δρ. Γεώργιος Μαρής

Κοσμήτορας

Καθ. Αντώνης Μανιτάκης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία εκπονήθηκε με σκοπό να αναδείξει το ρόλο που διαδραμάτισε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) προς την αντιμετώπιση της ευρωπαϊκής κρίσης χρέους 2007-2012. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, παρουσιάστηκε εκτενώς η ιστορική αφετηρία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, η δομή της ΕΚΤ, και οι νομισματικές πολιτικές που εφαρμόζει. Επίσης, αναλύθηκε εις βάθος η στρατηγική που ακολουθεί στη νομισματική πολιτική, και δόθηκε έμφαση σε συγκεκριμένες νομισματικές πολιτικές που εφάρμοσε κατά τη διάρκεια της ευρωπαϊκής κρίσης χρέους. Στην εποχή που διανύουμε, ακαδημαϊκοί και ερευνητές έχουν πλέον διχαστεί για το αν η ΕΚΤ αποτελεί έναν αποτελεσματικό θεσμικό μηχανισμό για την αντιμετώπιση των οικονομικών κρίσεων στην Ευρωζώνη. Στην παρούσα εργασία υποστηρίζεται ότι η ΕΚΤ μέσα στα πλαίσια του θεσμικού της ρόλου έδρασε αρκετά ικανοποιητικά αν και υπήρχαν στιγμές που δεν κατάφερε να ανταποκριθεί στις προσδοκίες. Παρ' όλα αυτά κατά την διάρκεια των τελευταίων χρόνων η ΕΚΤ κυρίως μέσω του Διοικητή της πήρε γενναίες αποφάσεις, οι οποίες σε κάποιες περιπτώσεις θα μπορούσε να ειπωθεί ότι υπερέβαιναν τη θεσμική της εντολή.

ABSTRACT

This master thesis has been prepared in order to highlight the European Central Bank’s (ECB) role to tackle the European debt crisis. For this purpose, a series of themes have been analyzed, the Road to the EMU, the role and the structure of the ECB, and its Monetary Policies. Furthermore, it is analyzed the strategy of the monetary policy of the ECB and emphasis has been given to its policies during the European debt crisis. As it is argued in this master’s dissertation the ECB played a significant role in order to provide stability and prosperity within the EMU from 2007-2012.

Αφιέρωση

Στα αγαπητά μου πρόσωπα,

για τη στήριξη και αγάπη που μου παρείχαν,

καθ' όλη τη διάρκεια αυτού του

έργου.

Ευχαριστίες

Με την ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής μου διατριβής, κατά κύριο λόγο, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες και απέραντη εκτίμηση στον επιβλέποντα καθηγητή Δρ. Γεώργιο Μαρή Λέκτορα της Σχολής Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης, για την αγαστή συνεργασία, το ενδιαφέρον θέμα που πρότεινε και την εμπιστοσύνη που μου έδειξε, δίνοντάς μου τη δυνατότητα να εκπονήσω την μεταπτυχιακή μου διατριβή στο συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο.

Εν τέλει, θα ήθελα να ευχαριστήσω τα αγαπητά μου πρόσωπα για τη στήριξη, την ανιδιοτελή αγάπη και εκτίμηση για το πρόσωπό μου, γιατί χάρη σ' αυτούς τους ανθρώπους αντλώ δύναμη και θέληση, προχωρώντας βήμα προς βήμα για την υλοποίηση των στόχων μου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΧΡΕΟΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΝΕ 15

2.1 Τα Στάδια Δημιουργίας της ΟΝΕ 19

2.2 Η Συνθήκη του Μάαστριχτ και το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης 23

2.3 Η Οικονομική και Νομισματική Ένωση 27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ 31

3.1 Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών και το Ευρωσύστημα 31

3.2 Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα 33

3.3 Η Δημιουργία, ο Ρόλος και η Θεωρία Αξιοπιστίας 38

3.4 Τα Θεσμικά Όργανα 41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Η ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΚΤ 45

4.1 Η ΕΚΤ και οι Ασύμμετρες Διαταραχές 45

4.2 Η Στρατηγική της Νομισματικής Πολιτικής της ΕΚΤ 49

4.3 Η Νομισματική Πολιτική της ΕΚΤ: Μια Κριτική Προσέγγιση 53

4.4 Τα Μέσα Εφαρμογής της Νομισματικής Πολιτικής της ΕΚΤ 60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΚΤ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΧΡΕΟΥΣ 65

5.1 Η Παγκόσμια Οικονομική Κρίση 2007-2009 65

5.2 Το Νέο Πλαίσιο Νομισματικής Πολιτικής της ΕΚΤ 67

5.3 Ο Ρόλος της ΕΚΤ στην Αντιμετώπιση της Ευρωπαϊκής Κρίσης Χρέους 72

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 81

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ 85

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1. Το Ποσοστό Επιτοκίων της ΕΚΤ 75

Διάγραμμα 2. Αποδόσεις των Δεκαετών Ομολόγων

σε σχέση με το γερμανικό ομόλογο 77